

NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ TOT BEVORDERING DER TANDHEELKUNST.

BIJDRAGEN VOOR DEZE RUBRIEK
ONDER REDACTIE VAN

J. S. BRUSKE - H. G. PITSCH - W. C. KOLDEWIJN.

Zijn wij waard — onze Maatschappij?

Onze Maatschappij is meer dan de maatschappij waarin wij als burgers leven, is van hooger orde: is staat. Iedere staat is van hogere orde, dan de maatschappij die van nuchterheid en onverschilligheid vol is. De staat is een maatschappelijk lichaam met hooger streven en beginselen. Elk volk, dat hooger bewustzijn kenbaar wil maken als *volk*, vormt, vereenigt zich *in als* den staat. Onze Maatschappij verhoudt zich tegenover *de* maatschappij als Staat.

Een stand is Staat, als hij zich als eenheid bewust, kenbaar maakt en zich vormt *tot* eenheid; wordt dan van hooger orde dan *de* maatschappij daarbuiten. Wij zijn dus voorloopig onze Maatschappij waard wijl wij ons bewust tot Staat gevormd hebben; voorloopig omdat toch nog moet blijken of wij onzen Staat kunnen handhaven en wat wij ervan kunnen maken.

Wij allen moeten daarvan blijk geven, werkzaam of lijdelijk. Doen wij dit niet dan zijn wij onzen Staat, de Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunst niet waard.

Wij vormen een kleinen staat, uit hoofde van ons beroep, dat voorhands een klein aantal beoefenaars noodig maakt voor een klein land waarin wij leven.

Als later door de popularisatie van de tandheelkunde ieder Nederlander tandheelkundige behandeling eischt en

krijgt, komt er vanzelf expansie; maar voorloopig zijn wij een kleine staat! Een kleine bende.

Laat het een keurbende zijn! met waardig Staats- en standsbewustzijn: keurstaat!

Hoe? Hoe zullen wij een keurstaat mogen heeten en onze Maatschappij waard zijn?

* * *

Er is een ongeschreven wet; een wet, die ieder kent, die het geweten kent — en laat spreken.

Indien *wij* ons tandheelkundig- en standsgeweten laten spreken — dan kunnen wij bereiken wat men in ethica eischt. Edoch, wat is toch ethica voor ons tandartsen? Een bundel vage, ongeschreven voorschriften die verhoudingen moeten bepalen van collega's onderling; verhoudingen van tandarts tot practijk, — met de opvatting van wat de behandeling van ons eischt als copula. Verhoudingen van Maatschappij en hare leden tegenover andere lichamen met belangen vaak strijdig met de onze. En zóóveel meer.

En ziet, ons streven zij, de goede harmonie met billijkheids- en fatsoensbegrip in alle deze verhoudingen te bevorderen en te bestendigen. *Dat* kan ons tot keurbende stempelen. Dit zij ons doel!

Dit alles zegt nog niets. Laat ons practisch zijn. Wij moeten over die ongeschreven wetten spreken. Het middel? — de afdeelingen; de plaats? — het tijdschrift.

Voor een groot deel onzer beroepsgeenooten — gelukkig — kan het ongeschreven woord met gerustheid ongeschreven blijven. Zij zullen niet mistasten en fundamenteeren zóó blijvend onzen stand.

Doch zooals overal, ook onder ons zullen er zijn, die niet zéker weten, die aarzelen; twijfelaars of het wel zus of zoo moest. — 't Kan niet anders. Voor hen en daarom voor onzen stand, is het nuttig en noodig, dat kenbaar wordt gemaakt, wat voor hen die het weten vanzelf spreekt omdat het mét — in hen geboren is. —

Een voorslag dus: Gij die meent te kunnen inlichten. Gij die twijfelt of gij wel goed handelt of laakbaars ontdekt bij anderen; spreekt erover in de afdeulingsvergaderingen bij wijze van causerie.

Geheel onschuldig, als standsvraagstuk behandelend, doet gij brandende punten rijzen, waarover zich, indien er meeningsverschil heerscht in den boezem der vergadering, gedachtenwisseling ontpint.

Alles goed genotuleerd, vormt dit dan door Uw toedoen een bruikbare bladzijde in het boek der tandheekundige ethica.

Het tijdschrift staat tot Uwe beschikking en op die plaats kan de geheele Maatschappij deelnemen aan de discussie over het bewuste onderwerp.

Wat een bijdrage tot onze etiquette dàt kan worden!

Kunt gij zelf geen spijkers met koppen slaan? Leidt dan de vraag omtrent het punt in.

Een voorbeeld?

Mogen wij adverteeren? Mogen wij onbevoegden steunen of werkzaamheden doen verrichten, die onze bevoegdheid, insluit? Hoe op te treden indien wij laakbare handelingen van collega's ontdekken? enz.

Niet alleen, dat zich door gedachtenwisseling het „ware optreden" ontwikkelt, doch meer nog, later op papier, heeft het gunstige uitwerking als een collega, die te goeder trouw jaren lang verkeerd heeft gehandeld, dit inziet en zich schikt als fatsoensmensch naar het eertijds ongeschreven woord. Dit is een punt van groot gewicht, waardoor wij onze Maatschappij kunnen wáárd blijven.

Een ander punt: samenhang en wederzijdsch vertrouwen tusschen Hoofdbestuur en afdeelingen.

Wie de organisatie van onze Maatschappij zich voor één keer duidelijk voor oogen heeft gesteld weet, dat zij kan worden genoemd een autonomie met democratische grondstoffen getimmerd.

De regeerders, het H. B., zijn letterlijk de dienaren van de afdeelingen, die zij ook vertegenwoordigen in een lichaam

(Hoofdbestuur), dat alléén uit die vertegenwoordigers der afdeelingen bestaat. Kon de geheele afdeeling in het H. B. zitting nemen, voorwaar onze Maatschappij bestond uit louter Hoofdbestuurders — regeerders. Doch iedere afdeeling heeft haar vertrouwensman gekozen (dàt valt tenminste te vertrouwen). Dan zijn er nog zoogenaamde commissiën. Ja waarlijk, zoogenaamd, want eigenlijk zijn het mederegeerders, daar ingeval het H. B. in kardinale punten zooals beroepsbelangen, tuchtzaken enz. een besluit moet nemen, dit eerst volledig advies van die mederegeerders moet hebben ingewonnen (tenzij de tijd ontbreekt). Die commissies hangen alle met het Hoofdbestuur en tevens met afdeelingsbesturen samen. Gaat het maar na.

Waarom dit hier op deze plaats? Omdat wij, willen wij onzen Staat waardig zijn, tot goeden samenhang onzer Maatschappij moeten bijdragen.

* * *

Eene praemisse: Nederlanders als wij zijn, — tandheelkundigen tevens — niet gewend in het gareel van collectieve orde te loopen (orde, die ons de grootst mogelijke vrijheid tot prijs brengt) zien wij in alles zeer gauw, regeering van bovenaf, — hinderlijk-bindend, waar eigenlijk slechts van heilzame regeling sprake kan zijn.

Zoo blijven wij achter het net visschen en derven door gebrek aan samenhang de bevordering onzer belangen, zijn dit ook niet waard. . . .

Maar ze is niet waar — collega's — deze praemisse? Zoo zijn wij Hollandsche tandartsen niet! Wij begrijpen het belang van goeden samenhang! Wij zien in, dat onze regeerders (het H. B.) onze dienaren zijn; omdat zij dienaren zijn van den Staat waarvan wij deel uitmaken, van den stand dien zij liefhebben.

Is 't niet waar? Wij zijn de Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunst waard! —

M. z. P.

Mededeeling van de afd. Z. Nederland.

De commissie B. o. u. t. is samengesteld uit de heeren: G. Leendertz, (Breda), G. A. J. Boelaars, (den Bosch), L. M. Willemse, (Vlissingen).

De Afdelingsraad is samengesteld uit de HH.

E. C. Smith, (Breda), A. A. D. Ledel, (Tilburg), J. B. Waiboer, (den Bosch).

De Afd. Secretaris v. Z. Nederland,

A. A. D. LEDEL.

TILBURG, Februari 1915.

Bericht aan de Leden:

Volgens art. 2 sub *b* van de Statuten en art. 7 (No. 3) van 't H. R. heeft 't H. B. eene commissie ingesteld, tot behartiging van de onderwijsbelangen. Deze onderwijscommissie is samengesteld uit de navolgende personen:

A. A. H. Hamer, Dr. C. v. d. Hoeven, J. M. Hooreman, L. Frank, A. L. J. C. van Hasselt, B. R. Bakker, J. M. Klinkhamer.

De Hoofdbestuurder Secretaris,

W. C. KOLDEWIJN.

AMSTERDAM, Febr. 1915.
